

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Magdaleny Ježkové, soudce Mgr. Ondřeje Bartoše a soudce Mgr. Tomáše Blažka ve věci

navrhovatele: politické hnutí **Česká republika na 1. místě!**, IČ 19882149
se sídlem Jankovcova 1535/2a, 170 00 Praha 7 – Holešovice
zastoupené advokátem JUDr. Miroslavem Pindešem, Ph.D.
se sídlem Zámecká 550, 685 01 Bučovice

za účasti:

- 1) **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**,
se sídlem Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové (správní orgán
– registrační úřad)
- 2) politické hnutí **Svoboda a přímá demokracie (SPD)**, IČ 4134940
se sídlem Rytířská 410/6, 110 00 Praha
zastoupené advokátem JUDr. Adamem Batunou,
se sídlem Václavské náměstí 846/1, 110 00 Praha (subjekt, o jehož
registraci se jedná)

o návrhu na zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 15. 8. 2025, č. j. KUKHK-MSZ-2025-23377-3, o registraci kandidátní listiny politického hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD)

takto:

- I. Návrh se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Shrnutí návrhu

1. Krajskému soudu v Hradci Králové byl doručen včas podaný návrh na zrušení shora uvedeného rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje („registrační úřad“) o registraci kandidátní listiny politického hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD).
2. Navrhovatel tvrdil, že napadená registrace je v rozporu se zákonem č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky („volební zákon“), neboť kandidátní listina SPD byla formálně podána a registrována jako kandidátní listina politického hnutí SPD s osobnostmi z jiných politických stran (Trikolora, Svobodní a PRO), avšak faktická povaha kandidatury odpovídá společné kandidatuře koalice zmíněných čtyř politických subjektů. Tyto subjekty v předvolební kampani vystupují pod společným názvem a vizuální identitou „Spojení. Pro vás!“ a toto spojení je jejich hlavním předvolebním marketingem.
3. V souvislosti s tímto návrhovým bodem navrhovatel tvrdil, že (i) politické subjekty SPD, Trikolora, Svobodní a PRO fakticky vystupují jako koalice, a to již od 21. 3. 2025, kdy [REDAKCE] SPD [REDAKCE] veřejně oznámil na sociální síti Facebook vstup do voleb v rámci společného projektu čtyř stran, (ii) užívají jednotnou vizuální identitu jako dlouhodobou,

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

jednotnou a koordinovanou prezentaci, jejíž charakter odpovídá volební koalici ve smyslu § 31 volebního zákona, a to na webových stránkách, sociálních sítích, reklamních materiálech.

4. Navrhovatel argumentoval tím, že **(i)** zmíněné politické subjekty úmyslně obcházejí volební zákon; místo toho, aby jako koalice usilovaly o překonání 11% hranice (§ 49 volebního zákona), zvolily protiprávní strategii, kdy formálně podaly kandidátní listinu jako jediný subjekt; tímto postupem oklamaly voliče, obešly ustanovení § 49 volebního zákona a zneužily registrační proces s cílem neoprávněně snížit zákonné volební kvorum z 11 % na 5 %; kandidátní listina měla být podána jako koaliční a podléhat uzavírací klauzuli 11 %, **(ii)** mediální prostředí přijalo tuto strategii jako legální a prezentuje ji jako přípustnou volební taktiku, přestože jde o zjevné obcházení zákona. Navrhovatel označil důkazy o tom, že subjekty SPD, Trikolora, Svobodní a PRO fakticky fungují jako koalice.
5. Navrhovatel dále namítal, že koalice „Spojení. Pro vás!“ opakovaně vědomě užívá ve své předvolební kampani jako slogan název navrhovatele, což může u voličů vyvolat mylný dojem, že navrhovatel je součástí této koalice, čemuž tak není.

II. Vyjádření registračního úřadu

6. Registrační úřad navrhoval zamítnutí návrhu, považoval jej za nedůvodný. Ve volebním kraji Královéhradeckém podalo politické hnutí SPD kandidátní listinu, na níž je u všech dvaceti kandidátů uveden údaj o jejich členství v politickém hnutí SPD. U žádného kandidáta není uvedeno, že by byl členem politické strany či politického hnutí, o kterých navrhovatel tvrdí, že vytváří skrytou koalici. Pokud k takovému jevu eventuálně došlo v jiném volebním kraji, nemá to pro projednávanou věc význam.
7. Registrační úřad doplnil, že posuzování toho, zda podaná kandidátní listina naplňuje materiálně znaky koalice, je mimo jeho pravomoc. Taková podmínka z § 31 odst. 1 volebního zákona nevyplývá. Za kandidátní listinu se považuje výlučně ta, kterou všechny společně kandidující politické strany a politická hnutí jednoznačně na kandidátní listině jako koaliční označí, uvedou, kdo je členem koalice, a stanoví její název.
8. Pro registrační řízení není relevantní ani námitka, podle které označené volební subjekty vedou klamavou volební kampaň, když používají zapsaný název navrhovatele při své propagaci. Ochrany názvu a pověsti je nutné se domáhat jinými prostředky.

III. Vyjádření politického hnutí SPD

9. Politické hnutí SPD navrhovalo zamítnutí návrhu. Upozornilo, že v konkrétním případě jsou součástí napadené kandidátní listiny výlučně členové SPD, nikoli členové jiné politické strany či hnutí. Již z tohoto důvodu postrádá argumentace navrhovatele týkající se nepřipustnosti tzv. nepřiznané koalice relevanci.
10. Koalice jakožto procesní uskupení více registrovaných politických stran (hnutí) vzniká na kandidátní listině pro účely společné kandidatury pouze z rozhodnutí kandidujících subjektů, což výslovně stanoví § 31 odst. 1 volebního zákona. Registrační úřad přezkoumává kandidátní listiny z hlediska jejich souladu s požadavky uvedenými v § 31 a 32 volebního zákona. V posuzované věci podalo kandidátní listinu výlučně politické hnutí SPD. Protože v případě kandidátní listiny pro daný volební kraj nebyly shledány závady, tj. kandidátní listina a její přílohy byly podány v souladu s § 31 volebního zákona a splňovaly obsahové náležitosti podle § 32 volebního zákona, rozhodl registrační úřad o registraci kandidátní listiny.
11. Důvody, pro něž registrační úřad odmítne registraci kandidátní listiny, příp. rozhodne o škrtnutí kandidáta, jsou taxativně vymezeny ustanovením § 33 odst. 2 a 3 volebního zákona. Právní úprava ani ustálená rozhodovací praxe neumožňují odmítnout registraci kandidátní listiny ani rozhodnout o zrušení registrace kandidátní listiny z důvodů namítaných navrhovatelem. Tzv.

nepřiznaná koalice, jíž navrhovatel označuje situaci, kdy na kandidátní listině jednoho subjektu figurují i členové jiných politických stran, přičemž takový postup je dle navrhovatele výsledkem dohody uzavřené na úrovni nejvyšších orgánů zúčastněných politických stran a hnutí, není automaticky koalici ve smyslu volebního práva. Nejvyšší správní soud již v minulosti konstatoval, že účast členů jiných stran na kandidátní listině jedné strany z ní koalici nečiní; koaliční povaha se odvíjí výlučně od výslovného označení podle § 31 odst. 1 volebního zákona. Jakékoli politické či programové spolupráce, dohody či podpora mezi subjekty nemohou být důvodem k odmítnutí registrace kandidátní listiny.

12. Politické hnutí SPD odmítlo i tvrzení o neoprávněném užití názvu navrhovatele. Zatímco navrhovatel byl registrován dne 1. 11. 2023, politické hnutí SPD užívá slogan „Česká republika na 1. místě“ pravidelně veřejně již od r. 2019, což je zřejmé z četných příspěvků předsedy SPD na sociální síti Facebook. Použitím tohoto sloganu není porušován ani čl. 22 Listiny základních práv a svobod, ani zákon č. 424/1991 Sb., ani předpisy soukromého práva.
13. Politické hnutí SPD poukázalo na dřívější volební judikaturu, od níž se – na rozdíl od navrhovatele – neshledalo důvod odklonit.

IV. Posouzení věci krajským soudem

14. Krajský soud přezkoumal návrh v řízení podle hlavy druhé, dílu čtvrtého zákona soudního řádu správního („s. ř. s.“). Ve věci rozhodl usnesením bez nařízení jednání (§ 89 odst. 5 s. ř. s.).

Podmínky řízení

15. Soudní ochrany se lze domáhat ve věcech, v nichž správní orgán podle zvláštních zákonů registroval kandidátní listinu (§ 89 odst. 1 písm. c) s. ř. s.). Politická strana, která podala kandidátní listinu, se může domáhat vydání rozhodnutí o zrušení registrace kandidátní listiny jiné politické strany. Účastníky jsou navrhovatel, správní orgán, který provedl registraci, a ten, o jehož registraci se jedná (§ 89 odst. 4 s. ř. s.).
16. Politická strana, politické hnutí nebo koalice, které podaly kandidátní listinu, se může domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu proti provedení registrace kandidátní listiny do 2 dnů od doručení rozhodnutí (§ 86 volebního zákona). Tato lhůta je zachována, je-li poslední den lhůty učiněn úkon u příslušného orgánu, a to nejpozději do 16.00 hodin (§ 97a odst. 3 volebního zákona). Napadené rozhodnutí o registraci bylo vyvěšeno na úřední desce registračního úřadu dne 15. 8. 2025 a v souladu s § 33 odst. 4 volebního zákona se považuje za doručené dnem 18. 8. 2025. Návrh byl podán 20. 8. 2025 v 14:31 hodin; byl tedy včasný. Současně je navrhovatel aktivně procesně legitimován, neboť je politickým hnutím, které podalo kandidátní listinu (§ 86 volebního zákona).
17. Z § 32 odst. 5 volebního zákona vyplývá, že politická strana, politické hnutí nebo koalice činí úkony ve volebních věcech prostřednictvím svého zmocněnce. Tato úprava ale dle názoru soudu nevylučuje, aby za politickou stranu jednal i jiný subjekt, typicky její statutární orgán, pokud zákon výslovně neuvádí, že je určitý úkon oprávněn provést výlučně volební zmocněnec (viz např. úpravu podání kandidátní listiny v § 31 odst. 3 volebního zákona). V posuzované věci udělil plnou moc zástupci navrhovatele nejprve jeho předseda. Následně byla soudu navíc doručena také plná moc, kterou zástupci navrhovatele udělil jeho volební zmocněnec pro Královéhradecký kraj. Za těchto okolností nemá soud žádné pochybnosti o tom, že návrh podala za navrhovatele oprávněná osoba.

Rozhodné právo

18. Kandidátní listiny pro volby do Poslanecké sněmovny mohou podávat registrované politické strany a politická hnutí, jejichž činnost nebyla pozastavena, a jejich koalice; za kandidátní listinu podanou koalici se považuje ta, kterou všechny společně kandidující politické strany a politická

hnutí jednoznačně na kandidátní listině jako koaliční označí, uvedou, kdo je členem koalice, a stanoví její název (§ 31 odst. 1 volebního zákona).

19. Každá politická strana, politické hnutí a koalice může podat pro volby do Poslanecké sněmovny v každém volebním kraji pouze 1 kandidátní listinu; pokud politická strana a politické hnutí podávají samostatně kandidátní listinu, nemohou již být součástí koalice. Každá politická strana a politické hnutí může být členem pouze 1 koalice. Koalice musí být složena ze stejných politických stran nebo politických hnutí ve všech volebních krajích. Kandidát může být uveden pouze na 1 kandidátní listině pro volby do Poslanecké sněmovny (§ 31 odst. 2 volebního zákona).
20. Náležitostí kandidátní listiny je v případě koalice její název a složení (§ 32 odst. 1 písm. b) volebního zákona).
21. V rámci zjišťování výsledků voleb postupují do skrutinia politické strany (hnutí), které získaly alespoň 5 % z celkového počtu platných hlasů; koalice složené ze 2 politických stran (hnutí), které získaly alespoň 8 % z celkového počtu platných hlasů; koalice složené ze 3 a více politických stran (hnutí), které získaly alespoň 11 % z celkového počtu platných hlasů (§ 49 odst. 1 volebního zákona).

Důvody rozhodnutí

22. Krajský soud při posouzení důvodnosti návrhu vyšel především ze závěrů dosavadní judikatury.
23. Předně **(i)** volební zákon neupravuje veřejnoprávní podmínky pro vznik a činnost koalice a nestanoví pravomoc žádného orgánu rozhodovat o tom, že určitá politická strana nebo seskupení politických stran či hnutí má být považována za koalici účastníci se voleb. Není tedy dáno žádné oprávnění státního či výkonem veřejné moci pověřeného orgánu zasahovat svým rozhodnutím do předvolebních aktivit politických subjektů a zákonodárce neměl zřejmě v úmyslu do vytváření (volebních koalic) veřejnoprávně zasahovat. **(ii)** Sám politický subjekt rozhoduje, zda se chce voleb účastnit jako subjekt samostatný nebo jako koalice. Při nedostatku jiné právní regulace je tedy relevantní jediné to, jakým způsobem takový subjekt své kandidátní listiny zaregistroval. Utváření koalic tak podléhá dohodě stran, která není nijak veřejnoprávně regulována, resp. zakázána. Vytvoření koalice je – za současné právní úpravy – volní akt, tj. projev vůle dvou či více politických stran či hnutí vytvořit volební koalici, což nepodléhá žádnému dalšímu schvalovacímu aktu či přezkumu státních orgánů (nález Ústavního soudu ze dne 28. 5. 1996, sp. zn. I. ÚS 127/96).
24. Dále **(iii)** politické strany nejsou limitovány v tom, zda na kandidátní listině pro volby do Poslanecké sněmovny uvedou výhradně své členy nebo i osoby, které nejsou členy žádné strany, případně členy jiné politické strany. Ani skutečnost, že na kandidátní listině jedné politické strany či hnutí figurují členové jiné politické strany či hnutí, nečiní z takové kandidátní listiny koaliční kandidátní listinu ve smyslu § 31 odst. 1 volebního zákona, nejsou-li splněny požadavky uvedené v tomto ustanovení (tj. jednoznačné označení kandidátní listiny za koaliční ze strany společně kandidujících stran či hnutí, uvedení členů koalice a názvu koalice). **(iv)** V případě pojmu „kandidátní listina podaná koalici“ není důvodu se odchylovat od doslovného jazykového výkladu, který by měl být pravidlem při interpretaci právní normy. **(v)** Naopak úvahy o „skryté koalici“ působí matoucím dojmem a jejich přípuštění by do volebního procesu vneslo nejistotu a řadu sporů včetně sporů soudních. **(vi)** Situace, kdy se politické straně dostane podpory od (dvou) dalších politických stran či hnutí, je legitimní součástí politické soutěže a není obcházením zákona (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2017, č. j. Vol 57/2017-24).
25. Krajský soud při posouzení věci neshledal důvod se od těchto závěrů odchýlit. Předně návrhovač nesl naprosto žádné argumenty podporující závěr, že by registrační úřad vůbec měl pravomoc přezkoumávat, zda kandidátní listina podaná jako „ne-koaliční“ ve skutečnosti je nebo není koaliční kandidátní listinou. Z textu zákona, jehož jazykový výklad je především

namístě (Vol 57/2017-24), nic takového výslovně nevyplývá. Není pak úkolem krajského soudu tyto argumenty za navrhovatele hledat a domýšlet. Nestrannost volebních soudů se projevuje mj. tím, že návrhy ve věcech voleb posuzují soudy v podobě, v jaké byly podány, a nemohou je dotvářet či domýšlet. Formulace návrhu je věcí navrhovatele a soud jej v tomto ohledu nemůže jakkoli nahrazovat, jinak by vybočil ze své role nestranného rozhodce sporu. Opačným postupem by volební soud nejen nepřípustně zvýhodňoval navrhovatele a ztěžoval procesní obranu jiných účastníků řízení, ale popíral by též zásadu dispoziční a koncentrační (vyplývající z § 93 odst. 3 s. ř. s.) a princip rychlosti rozhodování o návrzích ve věcech voleb (srov. – *mutatis mutandis* – usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 9. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 25/18, bod 31).

26. Závěry shora citované judikatury krajský soud přejímá i s vědomím toho, že do značné míry vyprazdňují úpravu tzv. aditivní uzavírací klauzule obsaženou v § 49 odst. 1 a 2 zákona o volbách. Umožňují totiž volebním stranám, které fakticky mají povahu koalice, vyhnout se relativně snadno přísnějšímu režimu, který tato úprava na koalice klade. Takovým volebním stranám stačí, aby se jako koaliční neoznačily.
27. K otázce, zda registrační úřad, resp. správní soud, je vůbec oprávněn se zabývat otázkou případné materiální existence koalice, se tedy navrhovatel nijak nevyjádřil. Naproti tomu směřoval téměř veškerou návrhovou argumentaci k obhájení toho, že strany SPD, Trikolora, Svobodní a PRO fakticky, materiálně koalici vytvářejí. Pokud by však nyní krajský soud přistoupil k materiálnímu posouzení povahy kandidátky hnutí SPD, jak požaduje navrhovatel, postupoval by v rozporu s dosavadní praxí. Musel by nově definovat, jaká forma či intenzita předvolební spolupráce mezi různými politickými subjekty již svou povahou představuje koalici ve smyslu zákona o volbách. Krajskému soudu ale za výše popsaných okolností nepřísluší, aby vybíral z různých v úvahu připadajících politologických definic volební koalice a určoval, zda již v posuzovaném případě spolupráce mezi SPD, Trikolorou, Svobodnými a PRO kvalitativně dosáhla úrovně koalice. Tím by se dopustil nepřípustného dotvoření zákona; podle názoru krajského soudu však nejsou v tomto případě splněny podmínky pro dotvoření zákona ze strany soudu, shrnuté v nálezu Ústavního soudu ze dne 11. 9. 2024, sp. zn. Pl. ÚS 23/24. Navíc by tak činil bezprostředně před nadcházejícími volbami, do kterých by tímto způsobem nevyhnutelně zasáhl. Takový postup není v souladu se zásadou minimalizace zásahů soudů do volebního procesu.
28. V souladu s ústavně zakotvenými zásadami dělby moci je věcí moci zákonodárné, aby případně existenci tzv. nepřiznaných koalic zabránila vtělením příslušného ustanovení do textu zákona.
29. Protože registrační úřad ani krajský soud nebyly oprávněny zabývat se faktickou povahou koalice, bylo nadbytečné ve věci provádět navržené důkazy, neboť ty směřovaly právě k prokázání této skutečnosti.
30. Relevanci konečně postrádá také námitka, že koalice „Spojení. Pro vás!“ opakovaně vědomě užívá ve své předvolební kampani jako slogan název navrhovatele. Jakkoli se toto tvrzení na základě předložených listin jeví jako pravdivé, není již zřejmé, nakolik je užití sloganu odpovídajícího názvu navrhovatele způsobilé vyvolat u voličů omyl. Nelze v této souvislosti přehlédnout argument politického hnutí SPD, že tento slogan používalo ještě dříve, než byl navrhovatel pod shodným názvem registrován. Co je ovšem podstatné: jedná se o otázku, která se zcela mívá s předmětem registračního řízení, a tedy i s předmětem soudního řízení správního o ochraně ve věci registrace. Jde spíše o problematiku férovosti a transparentnosti vedení předvolební kampaně, jejíž posouzení má místo v řízení podle § 90 a násl. s. ř. s.

V. Závěr a náklady řízení

31. Lze tedy uzavřít, že registrační úřad postupoval správně, když rozhodl o registraci kandidátní listiny politického hnutí Svoboda a přímá demokracie (SPD). Proto krajský soud návrh zamítl.
32. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 93 odst. 4 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků řízení ve věcech volebních nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Toto usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.) a kasační stížnost proti němu není přípustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Hradec Králové 2. září 2025

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
předsedkyně senátu